

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et Exercitiis Accommodatæ Libri IV

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

Contr. IV. Qualis Certitudo sit de ratione Fidei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

CONTROVERSIA IV.

Qualis Certitudo sit de ratione Fidei.

267. **N**otandum 1. Certitudinem non solum tribui actui evidenti, quam Theologi post Durandum vocant *Certitudinem Evidentiam*, sed etiam actui Fidei obscuræ, quam vocant *Certitudinem Inevidentiam*.

268. Notand. 2. Omnem actum Naturalem obscurum, vocari incertum in eo genere in quo genere est obscurus; v. g. iudicium quo iudico, Ciceronem fuisse Romæ, est iudicium moraliter evidens, & ideo etiam moraliter certum: sed quia physicè est obscurum, est etiam physicè & simpliciter incertum. Ratio est, quia posset simpliciter esse iudicium falsum: atqui actus capax falsitatis, non dicitur propriè & philosophicè certus, sed impropriè & secundum quid, nempe certus certitudine adhasivâ, quando habet annexam negationem formidinis, ut notant Oviedo & Izquierdo. Sic etiam Certitudo Juridica, quæ fundatur in depositione duorum Testium omni exceptione majorum, non est Certitudo philosophicè sumpta.

269. Notandum 3. Cum quæstio hæc, quid sit Certitudo in genere, sit quæstio de vocabulo, & Theologi vocem illam extenderint ad actum supernaturalem fidei, cuius supernaturalitatem non possumus reflexè experimentaliter cognoscere, sicut reflexè experimentaliter cognoscimus Certitudinem Evidentiam, consequens esse videtur, ad Certitudinem non plus requirendum esse, quam prædicatum convertibile cum actu Certo in genere, prout complectitur actum fidei & actum evidentem tanquam membra dividenda.

270. Notandum 4. Cum Oviedo & Ripalda alijsque RR. actus intellectuales necessariò veros necessitate antecedente, esse duplicis generis: alij enim sunt præcisè ideo necessariò veri, quia objectum non potest se aliter habere, absque eo, quòd actus habeat intrinsecam connexionem cum veritate objecti, ita quidem, ut si per impossibile objectum se aliter haberet, non propterea cessaret causa productiva illius actus, adeoque qui talem actum reflexè & intuitivè cognosceret, non posset inde evidenter inferre veritatem & necessitatem objecti. huiusmodi sunt actus probabiles circa objecta necessaria, v. g. argumenta quibus Philosophi probant, Materiam primam realiter distingui à Quantitate &c. Alij e contra sunt necessariò veri ex intrinseco prædicato, propter quod petunt esse conformes objecto, & non possunt existere nisi sint conformes: cuiusmodi sunt omnes actus evidentes, quorum existentia determinatur ab objecto, item omnes actus intellectuales supernaturales. His positis

271. **DICO** 1. Certitudinem in genere, prout abstrahit à Certitudine Evidentiæ & Inevidentiæ, constitui sufficienter & adæquatè in in-

trinseca connexionem necessaria cum statu objecti, quem ad sui veritatem requirit. Ita à Suarez d. 6. s. 5. n. 6. Oviedo *Contr. 7. de animæ* Ripalda hic, & Hurtadus *disp. 25. s. 1. & disp. 26. s. 1. & ante hos Vasquez 1. 1. d. 1. n. 33. Probatur. Per hoc prædicatum sufficienter distinguitur omnis actus, qui ab omnibus dicitur certus, ab omni actu qui ab omnibus dicitur incertus. Convenit enim hoc prædicatum cum actui evidenti, & omni actui supernaturali, & soli dicuntur esse actus certi: & præter hæc nulli alteri actui convenit, quia nullus actus præter probabilis, & vndique naturalis, habet huiusmodi prædicatum.*

272. **Dices.** Certitudo suscipit magis & minus, est enim unus actus altero certior: ergo illa intrinseca connexio non suscipit magis & minus: ergo non est Certitudo. **R.** Certitudinem appreciativam & adhasivam suscipere magis & minus, quo sensu sicut vna Conclusio dicitur certior, ita etiam vna dicitur alia verior. Hoc sensu dicitur fides esse certissima, quia præter actibus certis illi adharemus, ut dicitur *Contr. seq.*

273. **DICO** 2. Omnis actus fidei habet intrinsecam radicalem repugnantiam cum formidine oppositi. Ita omnes. Probatur. Intrinseca repugnantia radicalis cum formidine, nihil est aliud, quam quòd entitas actus sit talis, ut ex cognita quoad sua prædicata essentialia, determinaret intellectum ad excludendam omnem formidinem de falsitate actus: sed omnis actus supernaturalis hoc habet, cognosceretur enim in actu supernaturali exigentia conformitas cum objecto: ergo hoc ipso diceret intellectus, objectum non posse se aliter habere, & hoc quidem evidenter. Ergo &c.

Ex dictis colliges, quo sensu verum sit, quod docent Recentiores, posse assensum ratiocinandi articulum falsum, esse æqualis certitudinis cum actu fidei circa articulum verum; hoc enim docent esse intelligendum de Certitudine Certitudinis seu obligationis credendi, non de Certitudine Indefectibilitatis à vero.

CONTROVERSIA V.

An, & quo sensu Actus Fidei Dicitur certior sit Assensu Evidentiæ Naturali.

274. **D**urandus negavit simpliciter, vultum actum fidei esse certum, quia existimavit Certitudinem & Evidentiam esse Terminos convertibiles: sed est error in modo loquendi, contra modum loquendi Scripturæ, tribuentis ambiguitates Fidei Certitudinem. Hoc ergo in præcedentibus comparanda venit Certitudo Fidei cum certitudine actuum naturalium. in qua comparatione